

✓ Megkezdték

939 7/21

a belvárosi plébániatemplom régí gótikus szépségének teljes helyreállítását

Ötödik éve áll a belvárosi főplébánia templom levert vakolattal, félig romkölsejű állapotban a pesti Dunapart legszebb pontján. A restaurálási munkálatok költségét a székesfőváros viseli, mint a templom legfőbb kegyura. Sikerült az idén végrehajtandó munkálatok költségét, 45.000 pengőt a közgyűlésen megszavaztatni és a Műemlékek Országos Bizottsága a részletesen kidolgozott programnak megfelelően megkezdi a legrégebb pesti templomműemlék helyreállítási munkálatait.

Öt éve, mióta lebontották a templom körüli elárusítóbódésort, — mely a mult század közepe óta csúfította el a gyönyörű műemléket — számtalan terv merült fel a templom restaurálására vonatkozólag.

Megkérdeztük most dr. Lux Kálmánt, a Műemlékek Országos Bizottságának műszaki tanácsosát, a kiváló restaurálási szakértőt, aki a templom bontási munkálatait is vezette, hosszabb tanulmányt írt róla és a helyreállítási tervet is ő dolgozta ki. Elsősorban azt kérdeztük meg, hogy megvalósítják-e a templom felemelését vagy arrébbtolását, melyről sok szó esett.

— *Helyváltoztatás nem lesz. A templom megmarad eredeti helyén.* Igaz, hogy a helyváltoztatási tervek nem voltak indokolatlanok, mert az utakat úgy építették, hogy nem voltak tekintettel erre a nevezetes műemlékre. A templom ma benyúlik az Eskü út testébe. Mikor 1898-ban az Erzsébethíd épült, úgy látszik, a templomot lebontásra szánták. A híd építése óta a templom eredeti környezete tökéletesen megváltozott. Nézze csak, — lapoz fel egy könyvet Lux professzor — itt van a templomról egy 1870-ből származó fénykép. Tökéletes zárt tér, műemlékszerűen ki képzett utak, a templom előtt egy park, a tér Duna felé eső részén egy gótikus Mária-szobor áll és a tér hatásos zárómotívumaként áll a háttérben a templom. Azóta természetesen nagyon megváltozott a templom helyzete.

— Az öt évvel ezelőtt megkezdett bontási munkálatok bebizonyították, hogy a Nagyboldogasszonyról elnevezett plébániatemplom gótikus alapon épült és a lebontások következtében olyan nagyjelentő-

szerű archeológiai leletek kerültek napfényre, melyek a templomépítés történetét egészen új megvilágításban állították a műtörténészek elé. Kiderült, hogy a barokknak gondolt részek is gótikában épültek. *A helyreállítási munkálatoknál a templom gótikus jellegét akarjuk kihangsúlyozni.* A megsérült oldalfalakat — melyekre a barokk-korban vakolatot raktak és hogy a vakolat biztosabban tartson, a gótikus nagy négyszögletes köveket berovátkolták — bizonyos fokig megtisztítjuk. Ma a szentély fala azt a hatást kelti, mintha téglából épült volna. Pedig az egész szentély eredetileg faragott kőből épült és hogy eredeti szépségében és állapotában álljon a szemlélő előtt, körülbelül két-három centimétert kell majd lefaragni.

— *Az eredeti gótikus ablakokat a barokk korban átépítették.* Több fényre volt szükség, ezért eltávolították az ablakról az osztóköveket és a gyönyörű díszítéseket, hogy nagy egységes nyílásokat teremtsenek az átlátszó fehér üvegezés részére. *A barokk korban a régi ablakokat két méter magasságig be is falazták.* A szentély falán ma is látszik, hogy az ablakok eredetileg hosszabbak voltak és a helyreállítási program egyik legfőbb pontja, hogy az eredeti ablakokat a gótika szellemében állítsuk helyre. A cél különben az, hogy az összes gótikus nyomokat láthatóvá tegyünk, olyan formában, hogy az ne a rom benyomását keltse. Az ablakoknál visszaállítjuk a gótikus kőrözsákat és osztóköveket, új színes üveglakokat kap a templom és reméljük, hogy legalább is olyan szép lesz Pest legrégebb műemléke, mint a kassai Dóm.

J Ü N I U S 6.

|| Ez a nap a magyar királyi jótékonycehl
|| állami sorsjáték legközelebbi húzásának
|| a napja! Ha még idejében gondoskodik
|| arról, hogy beszerezze államsorsjegyét,
|| (ára: egész 3.— P, fél 1.50 P)
|| akkor Önnek is esélye lehet a nyeresre!
|| FŐNYEREMÉNY: 40.000 P. ||